

Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi
International Journal of Teaching Turkish as a Foreign
Language

Geliş/Received: 09.10.2012 Kabul/Accepted: 19.12.2022

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Anlatma Becerisinde Süreç Değerlendirme Üzerine Bir İnceleme*

Derya DUMAN^a

^a MEB, Bartın Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi, Bartın, TÜRKİYE, deryazengin32@gmail.com

 0000-0001-8379-136X

Öz. Bu çalışma yabancılara Türkçe öğretiminde üretici dil becerilerinden olan yazma ve konuşma alanında süreç değerlendirmeye yönelik hazırlanmış doktora tezi, yüksek lisans tezi ve makalelerin eğilimlerini belirlemek için yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. 23 çalışma, makale ve tez inceleme formu kullanılarak yıl, tür, kullanılan yöntem, üniversitelere göre dağılım gibi yönlerden incelenmiştir. Veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre alanda geri bildirim ile alakalı yüksek lisans tezi diğer çalışma türlerinden fazladır. Güncel bir konu olduğu için yakın zamanda alandaki doktora tezlerinde de artış beklenmektedir. Alandaki ilk çalışmaların 2015 yılında yapıldığı ve çalışmaların en çok yapıldığı yılın 2021 olduğu saptanmıştır. Çalışmaların hedef kitlesinin çoğunlukla yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrenci ve yabancılara Türkçe öğreten öğretmenler olduğu dikkat çekmektedir. En sık kullanılan örneklem büyüklüğü 11-30 olmuştur. Yabancılara Türkçe öğretiminde süreç değerlendirmeye yönelik çalışmaların yazma alanına yoğunlaştığı, konuşma ile ilgili geri bildirimleri içeren çalışmaların yazmaya oranla daha az sayıda olduğu görülmüştür. Araştırmalarda en çok içerik analizi ve betimsel tarama yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir. En sık kullanılan veri toplama aracının öğrenci metinleri olduğu tespit edilmiştir ve bunu geri bildirim formları takip etmiştir. Tezlerde genellikle karma araştırma yöntemi kullanılırken makalelerde ya nitel ya nicel yöntem kullanılmıştır. Geri bildirim konusunun yabancılara Türkçe öğretiminde son yıllarda önem verilen bir konu haline geldiği ancak hala yeterli düzeyde çalışma yapılmadığı saptanmıştır. Sonuç odaklı yaklaşımdan süreç odaklı yaklaşıma geçişin arttığı günlerde bu alanda çalışmaların artacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, anlatma becerisi, süreç değerlendirme, geri bildirim

An Examination of Process Assessment Studies on Expression Skills in Teaching Turkish to Foreigners

Abstract. This study was conducted to determine the trends of doctoral thesis, master's thesis and articles prepared for process evaluation in writing and speaking, which are productive language skills, in the process of teaching Turkish to foreigners. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. 23 studies were examined in terms of year, type, method used, distribution according to universities by using article and thesis review forms. The data were analyzed by descriptive analysis method. According to the

* Bu çalışma 8. Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

results of the analysis, the master's thesis related to feedback in the field is more than other types of studies. Since it is a up- to date subject, an increase in doctoral thesis in the field is expected in the near future. It was determined that the first studies in the field were carried out in 2015 and the year in which the most studies were carried out was 2021. It is noteworthy that the target audience of the studies are mostly students learning Turkish as a foreign language and teachers teaching Turkish to foreigners. The most frequently used sample size was 11-30. It has been observed that the studies on process evaluation in teaching Turkish to foreigners concentrate on the field of writing, and the studies that include feedback on speaking are few compared to writing. It has been determined that content analysis and descriptive scanning methods are mostly used in the studies. The most frequently used data collection tool was student texts, followed by feedback forms. While the mixed research method is generally used in thesis, either qualitative or quantitative methods are used in the articles. It has been determined that the subject of feedback has become an important subject in teaching Turkish to foreigners in recent years, but there is still not enough study and search done done. It is predicted that studies in this field will increase in the days when the transition from result-oriented approach to process-oriented approach increases.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, expression skills, process evaluation, feedback.

1. GİRİŞ

Dil öğretiminde dinleme ve okuma, anlama becerisi; konuşma ve yazma, anlatma becerisi olarak ele alınmaktadır. Bireyin anlama becerisi ne kadar önemli ise kendini anlatma, iletişim kurma yani üretme becerisi de o denli önemlidir. Öğrenciler genellikle anlatma becerilerinden olan yazmada %40 ve konuşmada %33 güçlüklerle karşılaşmaktadır (Açık, 2008). Çünkü öğrenciler konuşurken ve yazarken birçok bilgi ve beceriyi aynı anda kullanmaya çalışmaktadır. Bu sebeptendir ki öğrenciler özellikle yazma ve konuşma ile ilgili geri bildirim almayı istemektedir (Elturan, 2019). Çoğunlukla yazma becerisi dil öğreniminin son aşaması ve en zor kısmı olarak görülmektedir (Boylu, 2019). Bu sebeplerle anlatma becerilerinin öğretiminde geri bildirim üzerine yapılan çalışmalar daha da önem kazanmaktadır.

Değerlendirme, ölçmenin son aşaması olarak görülmektedir (Binbaşoğlu, 1983). Değerlendirme sonuç ve süreç odaklı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Sonuç veya ürün odaklı yaklaşım yerine günümüzde süreç odaklı yani uzun bir sürece yayılmış ve birden fazla çalışmanın değerlendirildiği yaklaşım tercih edilmektedir. Süreç değerlendirmenin önemli unsurlarından biri geri bildirimdir. Geri bildirim kişiye yaptığı bir işin sonucu ile ilgili bilgi vermektir (Gömleksiz, 2014). Süreç değerlendirme eğitim öğretimde öğrencinin motivasyonunu artırmakla birlikte hatalarını görüp başarılı olmak için yapması gerekenleri de gösterdiği için önemlidir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde geleneksel yöntemlerle yapılan ölçme ve değerlendirme çalışmalarının gerçek başarının tespitinde yetersiz kalacağı bilinmektedir (Yılmaz, 2014: 25). Bu nedenle öğrenci başarısını artırmak için özellikle ikinci veya yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilere anında geri bildirim vermek önemlidir. Hatalarına geri bildirim alamayan öğrenci aynı hatayı yapmaya devam eder ve hata yaptığının farkına bile varamaz. Bu nedenle geri bildirim vermek doğru öğrenmeleri sağlamak açısından büyük önem arz etmektedir.

Öğrenciye dil öğrenirken neleri doğru neleri yanlış yaptığı ile ilgili dönüt vermek öğrencinin öğrenme sürecinde daha aktif olmasını sağlamaktadır. Yapılan araştırmaların sonucuna göre öğrencilerin çoğu geri bildirim almayı istemektedir (Ülper ve Çetinkaya, 2016). Geri bildirim öğrencilerin yazma ve konuşma becerilerinde olumlu etkiler yapmaktadır. Öğrencilerin genellikle konuşma, yazma ve okuma alanında geri bildirim almak istedikleri, dinleme alanında geri bildirim pek ihtiyaç duymadıkları yapılan çalışmalarda ortaya çıkmıştır (Elturan,2019).

Geri bildirimler çeşitli açılardan sınıflandırılmaktadır. Geri bildirimler veriliş şekline göre doğrudan ya

da dolaylı olabilmektedir. Doğrudan geri bildirimlerin öğrencide olumlu sonuçlar sağladığı görülmektedir. Dolaylı geri bildirimler öğrencinin art alan bilgisi eksik olduğunda pek işe yaramamaktadır (Ülper ve Çetinkaya, 2016). Geri bildirimler veren kişiye göre üçe ayrılmaktadır. Bunlar; öğretmen geri bildirim, akran geri bildirim ve öz değerlendirme geri bildirimidir. Akran geri bildirimleri öğrencinin karşısında bir otorite olarak görmediği biri tarafından verildiği için kaygı düzeyini azaltmaktadır. Kaygı düzeyi azalan öğrencinin dolaylı olarak yazma başarısında da artış görülmektedir (Karateke Bayat, 2018).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin ölçülmesine yönelik çalışma sayısının az olduğu Kocayanak, 2021 tarafından ifade edilmiştir. Yabancılar Türkçe Öğretiminde süreç değerlendirmeye yönelik çalışmaların yazma alanına yoğunlaştığı, konuşma ile ilgili geri bildirimleri içeren çalışmaların daha az sayıda olduğu görülmektedir. Çalışmamızda yazma ile ilgili 8, konuşma ile ilgili 6 geri bildirim çalışmasına rastlanmıştır. Konuşmanın da yazma gibi kendini anlatma ve anlaşılma da oldukça önemli olduğu bilinmektedir. Öğretmenin bir öğrencinin konuşma yanlışını düzeltmesi ya da düzeltmemesi tüm sınıfı etkilemektedir. Çünkü öğrenci yanlış kullanımı içselleştirip doğru kabul ederek kullanabilir. Sınıftaki diğer öğrenciler de bu kullanımları doğru kabul edebilmektedir. Bu sebeple doğru zamanda ve doğru şekilde geri bildirim vermek büyük önem taşımaktadır. Konuşma alanında anında ya da konuşma sonunda geri bildirim verilmesi öğrencinin hatalarını düzeltmesine yardımcı olmakla birlikte sınıftakilerin de arkadaşlarının hatalarından ders almasına imkan sağlayabilmektedir. Yabancılar Türkçe öğretimi ile ilgili çalışmalar son yıllarda artış gösterme eğiliminde olsa da özellikle alandaki makale, tez, bildirilerin toplu olarak incelendiği çalışmaların sayısının yeterli olmadığı söylenebilir.

Er vd. (2012) Yabancılar Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İlgili Alan Yazın Işığında Değerlendirilmesi adlı makalede 34 makaleyi içerik analizi yöntemiyle analiz ederek alanda karşılaşılan sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koymuştur. Göçer vd. (2012, s.73-126) yabancılar Türkçe eğitimi ile ilgili 223 kitap, 114 makale, 110 lisansüstü tez ve 123 bildiriye çalışmalarında yer vererek alanın kaynakçasını derlemiştir. Kahrman vd. (2013:80-132) araştırmalarında, yabancılar Türkçe öğretimi alanında hazırlanmış 186 kitap, 155 makale, 174 lisansüstü tez, 229 seminer, kurultay, ve sempozyum bildirisine yer vermişlerdir. Büyükkiz (2014) Yabancılar Türkçe Öğretimi Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezler başlıklı makalesinde, 1981-2012 yılları arasında hazırlanmış 125 yüksek lisans, 22 doktora olmak üzere toplam 147 tezi tarama modeliyle incelemiştir ve alandaki tezlerin eğilimlerine ışık tutmuştur. Biçer (2017) 2010-2016 yılları arasında yabancılar Türkçe öğretimi alanında yazılmış makalelerin eğilimlerini belirlemek için yaptığı Yabancılar Türkçe Öğretimi Alanında Yayınlanan Makaleler Üzerine Bir Analiz Çalışması başlıklı makalesinde, 191 makaleyi doküman incelemesi yöntemiyle incelemiştir. Uysal ve Zorpuzan (2021) Yabancılar Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Öğretimi Üzerine Bir Değerlendirme başlıklı makalesinde 47 yüksek lisans, 19 doktora olmak üzere toplam 66 tezi doküman incelemesi yöntemiyle incelemiştir. Çalışmamızda ise hem konuşma hem yazma üzerine hazırlanmış geri bildirim çalışmalarını içeren 3 doktora tezi, 11 yüksek lisans tezi ve 9 makale olmak üzere 23 çalışma doküman inceleme yöntemi ile incelenmiş ulaşılan veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Önceki yıllarda yapılmış çalışmalar genellikle ya makale ya tezleri kapsarken bu çalışma 2010 -2022 yılları arasında hazırlanan makale, yüksek lisans ve doktora tezlerini kapsamaktadır. Sınırlı bir konuda yapılan çalışmalar incelendiği için sınırlı sayıda çalışma incelenmiştir. Sürece yönelik değerlendirmenin ikinci dil öğretiminde önemli bir değerlendirme olduğu düşünüldüğünde bu alandaki çalışmaların incelenip değerlendirilmesi bu alandaki eğilimlerin ve eksiklerin belirlenmesi açısından oldukça önemlidir.

Amaç

Çalışmanın amacı anlatma becerilerine yönelik yapılmış çalışmaların eğilimlerini belirlemektir. Yapılan incelemeler sonunda yabancılara Türkçe öğretimi alanında lisansüstü tezlerin, makalelerin, bildirilerin incelendiği çeşitli çalışmalar bulunsa da yazma ve konuşma becerisine yönelik geri bildirim çalışmalarının toplu olarak incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sadece yazma alanındaki tezlerin incelendiği 2021 tarihli bir çalışma bulunmaktadır. Ancak hem konuşma hem yazmanın beraber incelendiği ve geri bildirim de içine alan bir çalışma olmasıyla araştırma, diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Araştırma yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında çalışan araştırmacılara anlatma becerilerine yönelik süreç değerlendirme çalışmalarında yol gösterecek ve daha sonra bu alanda çalışacakların konuyla ilgili çalışmalara toplu olarak ulaşmasını sağlayacaktır. Bu amaçla tezler ve makaleler; yayın yılı, türü, konusu, hedef kitlesi, yöntemi, örnekleme, örneklem büyüklüğü, veri toplama aracı, veri analiz yöntemi gibi açılardan incelenmiştir.

Problem

Bu çalışma ile YTÖ' de anlatma becerilerinin süreç değerlendirmesiyle ilgili yazılan lisansüstü tezler ve makaleler tür, yıl, üniversite, yöntem vb. açısından bir farklılık göstermekte midir? Sorusuna cevap aranmaktadır.

Araştırmanın alt problemleri şunlardır:

1. Araştırmalar türüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Yıllara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. Üniversitelere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
4. Konularına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
5. Araştırma yöntemlerine göre nasıl dağılım göstermektedir?
6. Hedef kitlesine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
7. Örneklem büyüklüğüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
8. Veri toplama araçlarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
9. Veri analiz yöntemlerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılması amaçlanan olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. (Yıldırım ve Şimşek, 2016)

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu, 2010-2022 yılları arasında anlatma becerilerine yönelik süreç değerlendirme alanında hazırlanmış makale, yüksek lisans ve doktora tezlerini içine alan 23 çalışma oluşturmaktadır. Tezlerle aynı adı taşıyan makaleler ve bildiriler çalışmaya dahil edilmemiştir. Veriler Ulusal Tez Merkezindeki tezlerden ve çeşitli dergilerde yayınlanmış makalelerden oluşmaktadır. YÖK Ulusal Tez Merkezi sayfasında arama bölümüne Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yabancılara Türkçe öğretimi,

ikinci dil olarak Türkçe öğretimi yazılmış ve 2010-2022 yılları arasında 361 teze rastlanmıştır. Arama; yazma, konuşma, geri bildirim kelimesi ile sınırlandırılmış ve toplam 14 teze ulaşılmıştır. Makalelere ise Google akademik, Google arama motoru ve Piri arama sayfalarından ulaşılmıştır. Konu ile ilgili 9 makaleye ulaşılmıştır. Tezler ile aynı adı taşıyan makaleler çalışmaya dahil edilmemiştir. Yabancılara Türkçe öğretiminde anlatma becerisine yönelik süreç değerlendirme ile ilgili toplam 23 çalışmaya ulaşılmıştır. Son tarama 04.05.2022 tarihinde yapılmıştır.

Veri toplama aracı

Veri toplama aracı olarak Tez ve Makale İnceleme Formu oluşturulmuştur. Veri toplama aracındaki kategoriler Özdemir, 2018' in Okumaya İlişkin Lisansüstü Araştırmaların Eğilimleri adlı çalışmasındaki kategoriler temel alınarak hazırlanmıştır. Bazı kategoriler çalışmanın özelliğine göre ya çıkarılmış ya da yeniden düzenlenmiştir. Veri toplama aracına bir uzman görüşüne başvurularak son şekli verilmiştir. Literatür taraması yapılarak tez ve makalelerin yıl, konu, yöntem, örneklem, yapıldığı üniversite gibi unsurları tez ve makale inceleme formuna işlenmiştir. Tez adı, tez numarası, tez yazarı gibi tezi tanıtan bilgiler de tez formuna eklenmiştir. Form sırasıyla tezin numarası ve adı, konusu, yılı, türü, hangi üniversitede çalışıldığı, yöntemi, örnekleme, veri toplama aracı, veri analiz yöntemi, tez yazarı başlıklarını içermektedir. Makale inceleme formu tez numarası dışında aynı başlıklardan oluşmaktadır. Çalışmaya dahil edilen tez ve makalelere hangi çalışmanın hangi türe ait olduğunu belirtmek ve verilerin analizini kolaylaştırmak üzere kod verilmiştir. Makaleler M ile tezler T ile kodlanmıştır. Doktora tezlerinin yanına ise D kodu eklenmiştir.

Verilerin analizi

Çalışmada veri analizi için betimsel analiz kullanılmıştır. Bu yaklaşımda elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Betimsel analizde amaç elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış şekilde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

BULGULAR

Araştırmanın alt problemlerine göre bulgular incelenmiştir.

Türüne göre dağılım

Tablo 1

Çalışmaların türü

Tür	f
Makale	9
Yüksek lisans tezi	11
Doktora tezi	3
Toplam	23

Tablo 1' de görüldüğü gibi Yabancılara Türkçe öğretiminde süreç değerlendirme ile ilgili 23 çalışmanın yapıldığı belirlenmiştir. Bu alandaki çalışmaların yüksek lisans tezi türünde yoğunlaştığı

dikkat çekmektedir f(11). Bunu makale takip etmektedir f(9). En az çalışma doktora tezi türünde yapılmıştır f(3). Bu alandaki doktora tezlerinin önümüzdeki yıllarda artacağı yüksek lisans tezi yazan araştırmacıların bu alana yöneleceği tahmin edilmektedir. Doktora eğitiminin 4 yıl olduğu ve alana yönelimin artışı düşünüldüğünde yakın zamanda çalışma sayısında artış gözlemek mümkün olacaktır.

Yıllara göre dağılım

Tablo 2

Çalışmaların yıllara göre dağılımı

Yıl	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Makale	4	2	-	-	1	-	2
Y.L Tezi	1	-	1	3	3	1	2
Dr. Tezi	-	-	-	1	-	-	2
Toplam	5	2	1	4	4	1	6

Anlatma becerilerine yönelik süreç değerlendirme çalışmalarının en fazla yapıldığı yıl 2021 olmuştur f(6). En az çalışma 2017 ve 2020 yıllarında yapılmıştır f(1). En fazla makale 2015 ve 2016 yıllarında yayınlanmıştır. 2016 yılından sonra makale türünde yayın sayısında düşüş gözlenmektedir. Doktora tezlerinde 2021 yılında bir artış eğilimi görülmektedir. 2020 yılında kendinden önceki ve sonraki yıla göre daha az çalışma yapılmıştır. Bu azalmanın Covid19 salgını sürecinde araştırmaların sekteye uğraması ile ilgili olabileceği düşünülmektedir.

Üniversitelere göre dağılım

Tablo 3

Tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Üniversite adı	f
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2
Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi	1
Gazi Üniversitesi	2
Gaziantep Üniversitesi	1
Sakarya Üniversitesi	1
Hacettepe Üniversitesi	2
Mersin Üniversitesi	1
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1

Kocaeli Üniversitesi	2
Mustafa Kemal Üniversitesi	1
Toplam	14

Tablo 3' e göre tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığında sadece 10 üniversitede çalışma yapıldığı görülmektedir. En fazla çalışma f(2) ile Çanakkale On Sekiz Mart, Gazi, Hacettepe ve Kocaeli Üniversitelerinde yapılmıştır. Diğer üniversitelerde ise birer çalışma yapılmıştır.

Konularına göre dağılım

Tablo 4

Çalışmaların konularına göre dağılımı

Konu	f
Konuşma yanlışları ve sözel hatalar	6
Öğrencilerin geri bildirim alma beklentileri	2
Öğretmenlerin geri bildirim sunma tercihleri	2
Akran ve öğretmen geri bildirimlerinin karşılaştırılması	1
Yazma becerisine yönelik geri bildirim	8
Yanlış ve dönüt türleri	1
Elektronik geri bildirimler	1
Geri bildirim dil becerilerine etkisi	1
Çevrim içi geri bildirim araçları	1
Toplam	23

Tablo 4 'e göre çalışmaların çoğu yazma becerisine yönelik geri bildirimler ile ilgilidir f(8).Konuşma ve sözel hatalar ile ilgili çalışma sayısı f(6)'dır. Öğrencilerin geri bildirim alma beklentileri ve öğretmenlerin geri bildirim sunma tercihleri ile ilgili çalışma sayısı f(2)' dir. Çevrim içi geri bildirim araçları, elektronik geri bildirimler, yanlış ve dönüt türleri, geri bildirim dil becerilerine etkisi, akran ve öğretmen geri bildirimlerinin karşılaştırılması ile ilgili çalışma sayısı birer tanedir f(1).

Yöntemine göre dağılım

Tablo 5

Çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımı

Araştırma Yöntemi	Araştırma Deseni veya tekniği	Makale ve Tez	Toplam
Nicel	Deneysel	M6,T14	7
	İlişkisel tarama	T12	
	Yarı deneysel	T5	
	Betimsel tarama	M4,T10	
	Tarama	M5	
	Genel Tarama	M3	
Nitel	İçerik analizi	M1,M2,T8,T9	9
	Durum Çalışması	M8	
	Gözlem ve görüşme	T7,T11	
	Sormaca anket	M9	
Araştırma Yöntemi	Araştırma Deseni veya tekniği	Makale ve Tez	Toplam
Karma	İç içe Desen	T13	8
	Zayıf deneysel desen	T3	
	Deneysel	T1	
	Yarı deneysel	T4	
Betimsel tarama		T1,T2,T6	
Durum çalışması		T6	
Diğer		M7	1
Toplam			25

Tablo 5' e göre çalışmalar yöntem bakımından nitel f(9), nicel f(7) ve karma f(8) olmak üzere dengeli bir dağılım göstermektedir. Hem nitel hem nicel araştırmaların beraber kullanıldığı karma araştırma, nicel ve nitel araştırmalardan daha az kullanılan bir yöntem olmuştur. Karma yöntem makale türündeki çalışmalarda hiç kullanılmamıştır. Karma araştırmalar sadece tezlerde kullanılmıştır. İncelenen çalışmalarda yöntem olarak en fazla betimsel çalışma f(5), ardından içerik analizi f(4), gözlem ve görüşme f(2) ve deneysel desen f(2) kullanılmıştır. Bir çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir.

Hedef kitesine göre dağılım

Tablo 6

Çalışmaların hedef kitlesine göre dağılımı

Hedef kitle	f
Öğrenci	12
Öğretmen/okutman	2
Karma(Öğrenci/öğretmen)	7
Diğer	2
Toplam	23

Tablo 6'ya göre yabancılara Türkçe öğretiminde süreç değerlendirme çalışmalarında hedef kitlenin çoğunlukla öğrenci olduğu görülmektedir f(12). Sadece öğretmenler ya da okutmanlar ile yapılan çalışmalar diğerlerine göre az sayıdadır f(2). Karma yani hem öğrenci hem öğretmenler ile yapılan çalışmalar yedi ile sınırlıdır.

Örneklem büyüklüğüne göre dağılım

Tablo 7

Örneklem büyüklüğüne göre araştırmaların dağılımı

	1-10	11-30	31-50	51-100	101-199	200+	Belirtilmemiş	
Toplam								
Makale	1	3	1	-	2	-	2	9
YL.	2	2	3	1	-	3	-	11
Dr.	-	2	-	1	-	-	-	3
Toplam	3	7	4	2	2	3	2	23

Tablo 7'ye göre yabancılara Türkçe öğretiminde süreç değerlendirme çalışmalarında en çok tercih edilen örneklem sayısı 11-30 olmuştur f(7). 31- 50 arası örneklem büyüklüğüne sahip 4 araştırma yapılmıştır. 51-100 arası ve 101-199 arası örneklem büyüklüğüne sahip ikişer çalışma bulunmaktadır. 200 ve üzerinde örneklem büyüklüğüne sahip 3 çalışma yapılmıştır. İki çalışmada ise örneklem büyüklüğü belirtilmemiştir.

Veri toplama araçlarına göre dağılım

Tablo 8

Çalışmaların veri toplama araçları

Veri Toplama Araçları	Makale	Tez	Toplam
Doküman (M3,M7, T6)	2	1	3
Anket (M4, M5, M9, T10)	3	1	4
Tutum/ kaygı / tutuklukölçeği (T3, T14)	-	2	2
Görüşme (T3, T4, T6, T7, T14)	-	5	5
Gözlem (M8, T11)	1	1	2
Günlük (T1)	-	1	1
Kompozisyon (M1, M2, T1, T5, T8, T9, T12, T14)	2	6	8
Geri bildirim formu (M1, M2, M6, T2, T3, T8, T14)	3	4	7
Öz değerlendirme formu (T5, T12)	-	2	2
Yanlış çözümleme formu (T9)	-	1	1
Ses Kaydı (M8, T7, T11)	1	2	3
Yazma becerisi ölçeği (T1, T4, T5, T12,T14)	-	5	5
Alternatif Testler (T13)	-	1	1
Toplam	12	32	44

Tablo 8'e göre süreç değerlendirme çalışmalarında veri toplama aracı olarak en çok öğrenci kompozisyonları kullanılmıştır f(8). Geri bildirim formu f(7), yazma becerisi ölçeği f(5), görüşme formu f(5), anket f(4) de sık kullanılan veri toplama araçlarından olmuştur. Ses kaydı ve dokümanlar üçer çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Gözlem, tutum ve kaygı ölçeği ve öz değerlendirme formu ikişer çalışmada veri toplama aracı olarak tercih edilmiştir. En az kullanılan veri toplama aracı günlük f(1) ve yanlış çözümleme formu f(1) olmuştur. Veri toplama aracı olarak 13 farklı araç kullanılmıştır. 23 çalışmada toplam 44 araç kullanıldığı görülmektedir.

Veri analiz yöntemlerine göre dağılım

Tablo 9

Çalışmaların veri analizi yöntemlerine göre dağılımı

Veri analiz yöntemi		Tez	Makale	Toplam
Betimsel	Frekans/ yüzde	3	2	5
	Ortalama/ standart	0	2	2
	Toplam	3	4	7

NİCEL	Kestirimsel	T testi	9	1	10
		ANOVA/ANCOVA	2	0	2
		Korelasyon	0	1	1
		Diğer	5	0	5
		Toplam	16	2	18
NİTEL		Betimsel analiz	1	0	1
		İçerik analizi	1	0	1
		Toplam	2	0	2
		Genel Toplam	21	6	27

Tablo 9'a göre süreç değerlendirme çalışmalarında veri analizi yöntemi olarak en çok t testi f(10) kullanılmıştır. Frekans ve yüzde f(5), t testinden sonra en fazla kullanılan veri analizi olmuştur. Korelasyon, betimsel analiz, içerik analizi yöntemleri ise birer kez kullanılmıştır. 23 çalışmada toplam 27 veri analizi kullanılmıştır. Tezlerde daha fazla veri analizi yöntemi kullanılmış ancak makalelerin sadece 6'sında herhangi bir veri analizi yöntemi kullanılmıştır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretiminde anlatma becerilerine yönelik süreç değerlendirme araştırmaları incelenmiş ve alanda çalışan ve çalışacak olan araştırmacılara yol göstermek amaçlanmıştır. Literatürde yazma ve konuşmaya yönelik geri bildirim araştırmalarının toplu olarak incelendiği bir çalışmaya rastlanılmaması araştırmayı daha önemli kılmaktadır. Yabancılara Türkçe öğretiminde anlatma becerilerine yönelik süreç değerlendirme ile ilgili 9 makale ve 14 tez doküman inceleme yöntemi ile incelenmiş, betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına yönelik alt problemler aşağıda tartışılmıştır.

Bu çalışma sonucunda alanda yapılan çalışmaların genellikle yüksek lisans tezi f(11) olduğu bunu makalelerin f(9) takip ettiği fakat doktora tezi f(3) sayısının yeterli olmadığı görülmüştür. Yabancılara Türkçe öğretimindeki çalışmalar gün geçtikçe artmaktadır. Sürece yönelik değerlendirmenin ikinci dil öğretiminde önemli bir değerlendirme olduğu düşünüldüğünde bu alandaki çalışmaların da yakın zamanda artacağı tahmin edilmektedir. Bu alanda yüksek lisansa sahip araştırmacıların doktora tezi için geri bildirim ve süreç değerlendirmeye yöneleceği düşünülmektedir.

Yabancılara Türkçe öğretiminde anlatma becerilerine yönelik süreç değerlendirme çalışmalarının ilk olarak 2015 yılında yapıldığı görülmektedir. 2015 yılında 4 makale ve 1 yüksek lisans tezi yayınlanmıştır. 2020 yılında tüm çalışma türlerinde bir düşüş söz konusudur. 2021 yılında ise çalışmaların arttığı görülmektedir.

Yabancılara Türkçe öğretiminde anlatma becerilerindeki süreç değerlendirme konusundaki tezler en fazla Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesinde yapılmıştır. Bu üniversitelerin bünyesinde Türkçe Öğretim Merkezlerin bulunması, çalışmalarda ön plana çıkmasını sağlamış olabilir. Bu alandaki makaleler farklı üniversitelerdeki

araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Genelde aynı araştırmacılar bu konuda birden fazla makale yazmış farklı araştırmacılarla çalışmıştır. Çetinkaya, Hamzadayı ve Ülper bu alanda öne çıkan araştırmacılardan olmuştur.

Süreç değerlendirme çalışmaları genelde yazılı ürünlere geri bildirim verme ile ilgilidir f(8). Konuşma hataları ile ilgili süreç değerlendirme araştırmaları, yazmadan sonra gelmektedir f(6). Geleneksel geri bildirimde göre daha etkili olabilen elektronik geri bildirimlerin uzaktan eğitim sürecinde oldukça önem kazandığı günümüzde bu konuda 2015 yılında sadece bir çalışma yapıldığı görülmüştür. Akran geri bildirimini de konu olarak sıkça ele alınmıştır. Çoklu değerlendirme yani akran, öğretmen ve öz değerlendirmeyi birlikte kullanmayı öneren sadece bir çalışmaya rastlanmıştır. Çevrim içi geri bildirim araçlarından en sık kullanılan 13 tanesini inceleyen Sarıgül (2021), bu konunun teknolojik gelişmelerle birlikte önem kazanan bir konu olacağına dikkat çekmektedir. Çalışmaların yazma ile konuşma hatalarına yönelik geri bildirimler ve akran geri bildirimini üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür.

Yabancılara Türkçe öğretiminde süreç değerlendirme çalışmalarında karma yöntem sadece tezlerde kullanılmış makalelerde ise yöntem olarak tercih edilmemiştir. Tezler daha geniş bir zaman diliminde ve daha ayrıntılı araştırmalar olduğu için yöntem bakımından daha fazla çeşit kullanılmış olduğu görülmektedir. Makalelerin bazılarının yöntem bakımından eksik bırakılması araştırma sırasında yapılan incelemeyi zorlaştırmıştır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde süreç değerlendirme ile ilgili çalışmaların çoğunlukla öğrenciler ve öğretmenler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Öğrencilerin Türkçe Öğretim Merkezlerinde öğrenim görenlerden oluştuğu, öğretmenlerin de bu kurumlarda çalışan okutmanlardan oluştuğu görülmektedir. Bir çalışmada Türkiye Diyanet Vakfında Türkçe eğitimi alan farklı yaşlardaki öğrenciler üzerinde araştırma yapıldığı görülmektedir. Yine Yunus Emre Enstitüsüne bağlı olarak yurt dışında çalışan okutmanlar ile yalnız bir çalışma yapılmıştır.

Hem makale hem yüksek lisans tezi hem de doktora tezlerinde genellikle 11-30 örneklem büyüklüğünün tercih edildiği görülmüştür. 200 ve üzeri örneklem büyüklüğü 3 çalışmada kullanılmıştır. Tarama modeli ile yapılan araştırmalarda örneklem büyüklüğü fazla olurken deneysel yöntemlerde daha küçük gruplarla çalışmak daha avantajlı olduğu için yönteme göre örneklem büyüklüğü seçildiği düşünülmektedir.

Veri toplama aracı olarak çoğunlukla öğrencilerin yazdığı kompozisyonlar kullanılmıştır f(8).Günlük ve yanlış çözümleme en az tercih edilen veri toplama araçları olmuştur f(1). Yazma becerisi ölçeği ve geri bildirim formları da sıkça kullanılan veri toplama aracı olmuştur. Tutum ve kaygı ölçeği az kullanılan bir araç olmuştur f(2). Çalışmalar yazma alanında yoğunlaştığı için genellikle öğrenci metinleri üzerinden veri toplandığı düşünülmektedir.

Tezler veri analizi yöntemine göre değerlendirildiğinde en fazla nicel veri analiz yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir f(16). Kestirimsel yöntemlerden en sık kullanılanı t testi olmuştur. Nitel veri analizlerinin çalışmalarda çok seyrek kullanıldığı saptanmıştır f(2). Bazı makalelerde veri analiz yöntemi belirtilmemiş olup genelde yüzde, frekans ve ortalama gibi analizler kullanılmıştır. ANOVA ve t testi gibi analiz yöntemlerinin tezlerde sıkça kullanıldığı, makalelerde ise pek tercih edilmediği saptanmıştır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma ve konuşma becerisinde süreç değerlendirme üzerine hazırlanmış çalışmaların incelendiği bir çalışmaya rastlanılmadığından araştırma sonuçları YTO alanında hazırlanmış makale ve lisansüstü çalışmaların incelenmesine yönelik çalışmaların sonuçları

ile karşılaştırılmıştır.

Büyükkiz (2014), 147 lisansüstü tezi incelediği çalışmasında tezlerin %85'inin yüksek lisans, %14'ünün doktora tezi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Uysal ve Zorpuzan (2021), alandaki yazma becerisi üzerine 66 tezi inceledikleri çalışmalarında çoğunluğu yüksek lisans f(47) tezinin oluşturduğu sonucuna ulaşmışlardır. Çalışma sonuçları karşılaştırıldığında bu çalışmada incelenen 23 çalışmada çoğunluğu 11 çalışma ile yüksek lisans tezi oluşturmaktadır. Bunu 9 çalışma ile makale takip ederken doktora tezi sayısı 3'tür. Bu yönden bakıldığında bu çalışma önceki çalışmalarla çalışmaların türü bakımından örtüşmektedir.

Geri bildirim çalışmalarının 8 çalışma ile genellikle yazma alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Büyükkiz (2014) incelediği 147 lisansüstü tezin %34 'ünün yazma becerisi üzerine olduğunu ve bu beceri üzerine diğer becerilerden daha fazla çalışıldığını ortaya koymuştur. Yabancılara Türkçe öğretiminde en çok çalışılan konunun yazma olması daha önceki çalışmaların sonucu ve yazma becerisinin dil becerilerinden en fazla çalışılan konu olması bakımından çalışmamızla örtüşmektedir.

Uysal ve Zorpuzan (2021) yazma alanındaki 66 lisansüstü tezi inceledikleri çalışmalarında en fazla tezin 2019 yılında yazıldığı sonucuna ulaşmıştır. Anlatma becerisinde süreç değerlendirme çalışmalarının 2020 yılında azaldığı 2021 yılında ise f(6) ile en yüksek sayıya ulaştığı görülmektedir. Süreç değerlendirme çalışmaları son yıllarda daha fazla çalışılan bir konu haline gelmiştir.

Veri toplama aracına bakıldığında bu çalışmada en sık öğrenci metinlerinin f(8) kullanıldığı görülmektedir. Biçer (2017) ise incelediği makalelerin %40. 8' inde doküman incelemesinin veri toplama aracı olarak kullanıldığını tespit etmiştir. Süreç değerlendirme çalışmaları yazma üzerine yoğunlaştığından öğrenci kompozisyonlarından veri toplanması beklenen bir durumdur.

Lisansüstü tez ve makalelerin incelendiği çalışmamızda Nicel f(7), nitel f (9) ve karma f (8) araştırma yöntemleri dengeli dağılmaktadır. Karma yöntem tezlerde kullanılırken makalelerde ise ya nitel ya nicel yöntem kullanılmıştır. Uysal ve Zorpuzan (2021) 66 tezi inceledikleri çalışmada yöntemlerin nitel f(23), nicel f(16), karma f(23) şeklinde dengeli dağıldığını, karma yöntemin çoğunlukla doktora tezlerinde kullanıldığını tespit etmişlerdir. Bu durumun karma yöntemde daha çok donanım ve bilgiye ihtiyaç olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

4.1. Öneriler

Geri bildirim dil öğretimindeki yeri ve önemi düşünüldüğünde yabancılara Türkçe öğretiminde anlatma becerilerine yönelik yeterli sayıda geri bildirim çalışmasının olmadığı özellikle doktora tezi sayısının 3 ile sınırlı olduğu görülmüştür. Yazma alanında geri bildirim ile ilgili ölçekler ve formların olduğu ancak konuşma alanında herhangi bir ölçeğin geliştirilmediği saptanmıştır. Bu alanda doktora tezlerinin artması ve konuşma alanında ölçekler geliştirilmesi faydalı olacaktır. Karma gruplarla yapılan birkaç çalışma olsa da geri bildirim ile ilgili daha fazla karma gruplu çalışma yapılmasının hem öğrenci hem öğretmen açısından daha faydalı olacağı düşünülmektedir. Bazı makalelerin yöntem ve veri analizi bakımından eksiklere sahip olduğu görülmüştür. Makalelerin özellikle yöntem, veri analizi gibi açılardan daha donanımlı olması ve sağlam temellere oturtulması gerekmektedir. Elektronik geri bildirim ile ilgili çalışmaların günümüzdeki teknolojik gelişmeler ile birlikte artması öğrencilerin yazma ve konuşma becerilerini geliştireceği için bu alanda çalışılması önerilmektedir. Öğrenci, öğretmen ve akran geri bildirimlerinin birlikte yapıldığı çalışmaların öğrenci başarısında ve motivasyonunda etkili olacağı düşünüldüğünde bu geri bildirimlerin beraber kullanıldığı çoklu değerlendirme çalışmaları yapılması önerilmektedir.. Alandaki çalışmaların derlendiği kaynakçalar ve

incelemeler son dönemde artış gösterse de dil becerilerinin ayrı ayrı ele alınması ve konularına göre çalışmaların ayrı ayrı incelenmesi bilgiye ulaşmayı kolaylaştıracağı ve araştırmacıların işini kolaylaştıracağı için bu tarz çalışmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Açık, F. (2008). Türkiye’de yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm önerileri [Bildiri Metni]. *I. Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu*, Gazi Mağusa, K.K.T.C. Web: http://turkoloji.cu.edu.tr/pdf/fatma_acik_yabancılara_turkce_ogretimi.
- Bayrakdar, E. ve Maltepe, S. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akran değerlendirmenin konuşma becerisine etkisi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6(1), 1-23. DOI: 10.17932 /IAU.TOMER.2016.019/tomer_v06i1001
- Biçer, N. (2017). Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Yayınlanan Makaleler Üzerine Bir Analiz Çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27, 69-77.
- Binbaşıoğlu, C. (1983). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: BinbaşıoğluYayıncılık.
- Büyükkız, K. (2014). Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(25), 203-21. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19562/208693>
- Boylu, E. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme Uygulamaları ve Standart Oluşturma*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Boz, S. (2018). *Geri bildirim Olarak Çoklu Değerlendirme Yaklaşımının Türkçe Öğrenen Yabancı öğrencilerin Yazma Becerisine Etkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Çelik, A. (2019). *İkinci/ Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Sözel hatalarına İlişkin Öğretici Tercihleri ve Tutumları*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Çetinkaya, G., Bayat, N. ve Alaca, S. (2016). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Sürecinde Yazılı Düzeltme Geribildirimleri ve Öğrencilerin Edimsel Çıkarımları. *Mediterranean Journal of Humanities*, 6(1), 85-98
- Elturan, B. (2019). *Türkiye’de Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Dil Becerileri Yanlış Analizleri*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Elturan, B. (2019). Yabancı Dil Öğretiminde Yanlışların Düzeltilmesi (Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Örneğinde). *International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language*, 2(2), 165-188.
- Er, O., Biçer, N, ve Bozkırlı, N. Ç. (2012). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İlgili Alan Yazını Işığında Değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(2). 51-69
- Göçer, A., Tabak, G. ve Coşkun, A. (2012). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kaynakçası. *Tübar*, 32, 73-126.

- Gömlüksiz, M. (2014). Sözlükçe (ss. 307-320). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (3. Basım, Editörler: M. Gömlüksiz ve S. Erkan). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Hamzadayı, E. (2015). Yabancılara Türkçe Öğretiminde C1 Düzeyinde Yazılı Akran Geribildirimlerine İlişkin Görünümler. *Zeitschriftfürdie Welt der Türken Journal of World of Turks*, 7(2), 2-10.
- Hamzadayı, E. ve Çetinkaya, G. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Sürecinde Sözel Düzeltme Geri Bildirimleri: Öğretmen ve Öğrenci Yeğleyişleri. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literatureand History of Turkishor Turkic*, 10(3), 285-302. DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies./906>.
- Hıtalany, H. Z. (2021). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazılı Düzeltici Dönütlerin Kullanımı: Öğretmen ve Akran Tercihleri*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Işık, Ö. F. (2015). *Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretiminde Elektronik Geri Bildirimler Aracılığıyla Yazma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Uygulamalı Bir Çalışma*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Kahrıman, R., Dağtaş, A., Çapoğlu, E. ve Ateşal, Z. (2013). Yabancılara Türkçe Öğretimi Kaynakçası. *Türük*, 1. 80-132.
- Karateke Bayat, B. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Akran Değerlendirmesinin Öğrencilerin Yazma Kaygısına Etkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Kardaş, M. D. (2021). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Geri Bildirim Dört Temel Dil becerisinin Geliştirilmesine Etkisi*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaptı, M. (2018). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Geri Bildirimle İlgili Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Kocayanak, D. (2021). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretenlerin Konuşma Becerisini Ölçme Sürecine Yönelik Uygulamaları*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Koçanoğlu, E. (2020). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Yazılı Metinlerine Yanlış Çözümleme Yaklaşımına Göre verilen Dönütlerin Öğrenenlerin Yazma Başarısına Etkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Nacakçioğlu, A. (2021). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Öğrencilerin Sözel Hataları ve Düzeltici Geri Bildirimlerin İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Özdemir, S. (2018). Okumaya ilişkin lisansüstü araştırmaların eğilimleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1161-1178.
- Özdeş, M. (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazılı Akran ve Öğretmen Geri Bildirimleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

- Özşavlı, M. (2017). *Akran Geri Bildiriminin Türkçeyi Yabancı dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Yazma Becerisine Etkisi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Sarıgül, K. (2021). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Çevrim İçi Süreç Değerlendirme Araçları. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 4(2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Özel Sayısı), 56-80.
- Şengül, M. ve Yılmaz, Ö. (2016). Türkçe öğretim merkezlerinde görev yapan okutmanların kullandıkları geri bildirimlerin tipleri ve nitelikleri: Bir durum belirleme çalışması. *Akademik Araştırmalar Dergisi*, 17(68),173-187.
- Uysal, A. ve Zorpuzan, S. (2021). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Eğitimi Üzerine Değerlendirme. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6 (2), 251-283. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/aydintdd/issue/65149/993291>
- Ülper, H., Çetinkaya, G. ve Bayat, N.(2016). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreten Öğretmenlerin Taslak Metinlere Yönelik Geribildirim Sunma Tercihleri. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 1(1), 31-45.
- Ülper, H. ve Çetinkaya, G. (2016). Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Yazılı Taslak Metinlerine Yönelik Geribildirim Almaya İlişkin Beklentileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(33), 1-17.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, M. (2018). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Gelişim Dosyası*. (Yayınlanmış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, İ. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin deyim öğretiminde kullanılmasına yönelik bir inceleme*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Extended Summary

This study has been done for the English language teaching, writing from the language, and drawing, such as the thesis, the higher education thesis, and the article, which are designed to evaluate from evaluation. In the field of Turkish teaching for examinations, it has not been found in a place where it is examined collectively in the feedback on writing and education. Teaching Turkish as a research language, do not show the direction for evaluation as for the demonstration for teaching. For this purpose, the year, type, subject, target group, method, sample, sample size of the theses and articles, data collection tool, data analysis. One of the qualitative research methods is used in the study. 23 are registered, including 9 articles and 14 theses on the subject. The articles with the same name as the theses are not taken on. Studies article and thesis review formula were analyzed. Descriptive analysis was used as the data analysis method. Seriousness at the master' s degree in this matter. This article follows. The least number of studies have been done in the type of doctoral thesis. It is striking that there are very few studies in the type of doctoral thesis. Since it is a newly focused subject, an increase in doctoral theses in the field is expected in the near future. It was determined that the first studies in the field were carried out in 2015 and the year in which the most studies were carried out was 2021. It is noteworthy that the target audience of the studies are mostly students learning Turkish as a foreign language and teachers teaching Turkish to foreigners. It was seen that the studies on process evaluation in Turkish Teaching to Foreigners focused on the field of writing, and there were fewer studies that included speech-related feedback compared to writing. The number of studies on online feedback tools, electronic feedback, wrong and feedback types, the effect of feedback on language skills, comparison of peer and teacher feedback is only one. The studies show a balanced distribution in terms of method as qualitative, quantitative and mixed. While the mixed research method is generally used in theses, either qualitative or quantitative methods are used in the articles. It has been determined that content analysis and descriptive scanning methods are mostly used in the studies. The most frequently used data collection tool was student texts, followed by feedback forms. In the process evaluation studies in teaching Turkish to foreigners, it is seen that the target audience is mostly students. Studies conducted only with teachers are few compared to others. Mixed studies, that is, with both students and teachers, constitute 30% of all studies. The most frequently used sample size was 11-30. In studies, t test was mostly used as data analysis method. Frequency and percentage analysis has been the most used data analysis method after the t test. More data analysis methods were used in theses, but it was determined that some of the articles did not use any data analysis method. It is seen that the articles are weak in terms of method, data collection tool and data analysis. It is thought that it would be beneficial to give more comprehensive scientific research courses at universities in this field in order to conduct more qualified research in terms of scientific methods and data analysis. It has been determined that there are scales and forms related to feedback in the writing area, but no feedback scale has been developed in the speaking area. It has been determined that the subject of feedback has become an important subject in teaching Turkish to foreigners in recent years, but there is still not enough work done. It is predicted that studies in this field will increase in the days when the transition from result-oriented approach to process-oriented approach increases.